

פְּנִינִים נְפִלְאִים וּמְתוּקִים עַל הַפְּרָשָׁה

זֶרַע שְׁמִשׁוֹן

מתוך הספר המסגל "זרע שמשון" שחברו המקבל האלקי הקדמון רבי שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זכר צדיק וקדוש לברכה. אשר בקש שילמדו בספרו והבטיח ישועות רבות למקמי בקשתו.

פְּרִשְׁת שְׁמִינֵי תשפ"ד • גְּלִיוֹן 286

תורת שמשון

הפונה הטהורה של אהרן הכהן בעשית העגל

מה היתה פונתו הטהורה של אהרן בעשית העגל? ומדוע בזכות זה אכן נבחר להיות כהן גדול? ואיך הדברים מבארים בדברי רש"י?

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את קרבן העם וכפר בעדם כאשר צוה ה' (ויקרא ט, ז).

וכתב רש"י, "מלמד שהיה אהרן בוש, אמר לו משה למה אתה בוש, לכה נבחרת".

מבאר רבנו הזרע שמשון זלה"ה:

השעם העמק שבגינה עשה אהרן את העגל הוא, כי ידע שיש בלבם מחשבת עבודה זרה, ואם תשאר המחשבה בלבם בלבד, לא יעשו תשובה כראוי, בחשבם שחטא ההרהור אינו נחשב כל כך לחטא. ברם, לאחר שיהטאו בעגל ויציאיו את מחשבתם אל הפעל, בודאי יעשו תשובה ויתחרטו. ואם פן דוקא על ידי עשית העגל גרם להם אהרן לעשות תשובה כראוי ולהתביש מחטאם, וכך נמחל להם העון.

ולפי זה מבאר רבנו הזרע שמשון זלה"ה, מה שכתב ברש"י על פסוק זה: 'קרב אל המזבח', וכתב רש"י: "מלמד שהיה אהרן בוש, אמר לו משה למה אתה בוש, לכה נבחרת". היינו שמושה אמר לאהרן למה אתה בוש, שאם הנך מתביש במעשה העגל, הרי נתן לטעות שאכן עשית חטא בעשית העגל, אך הלא אדרבה, בזה גרמת להם להתביש ולחזור בתשובה. וזה שאמר לו 'לכה נבחרת', שבכך שפונתך היתה לטובה להחזירם בתשובה, ובכך אכן הבאת עליהם כפרה, לכן נבחרת להיות מנהיגם, כי הקב"ה משלם מדה כנגד מדה, ונבחרת לכהן גדול שבכך תמשיך לעולם לכפר על עוונותיהם. (זרע שמשון פרשתינו אות א)

ההוכחה שאהרן הכהן לא נטל חלק בחטא העגל

מדוע לא שיך 'אין קטגור נעשה סגור' בהקרבת אהרן עגל לחטאת? ומדוע בני ישראל הקריבו עגל לעולה דוקא? ואיך לפי זה מובנים דברי רש"י?

ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעלה תמימם והקרב לפני ה' (ויקרא ט, ב):

רבנו הזרע שמשון זלה"ה מקשה: מדוע הקריב אהרן עגל, הרי אין קטגור נעשה סגור, וכדברי הגמרא (ר"ה נו, א) שאין כהן גדול נכנס להקטיר בקדש הקדשים עם בגדי זזהב, כי בגדי הזזהב מזכירים את העגל שנעשה מזזהב. ואם פן כשהקריב עגל לחטאתו, הרי גם בכך שיך חשש זה, שמזכיר את חטא העגל.

ומתרא רבנו: שאכן מכה שאהרן הצטוו להביא עגל לחטאת, יש בכך ראייה הכי גדולה שאהרן לא חטא, ומה שעשה היה רק כמו גרמא בעלמא ושגגה ואנס, כי אם היה אכן חוטא בעגל, היתה בהקרבתו את העגל בן בקר בחינת 'קטגור נעשה סגור'. ולפי זה באר רבנו את לשון רש"י שכתב: 'להודיע שמכפר לו הקדוש ברוך הוא על ידי עגל זה על מעשה העגל שעשה'. ולכאורה יש להבין מדוע כתב רש"י את הלשון 'להודיע', נתן היה לכתב: 'עגל, לכפר על מעשה העגל'. אך לפי האמור נתן להבין, שהיה מקום לטעות שאהרן אכן הביא את העגל בן בקר, לכפר על עצמו במה שחטא, וזה אינו שהרי הוא לא חטא כאמור, ולכן כתב רש"י 'להודיע', היינו פונתו לומר שפזה שהביא אהרן עגל לחטאת ואין בכך משום 'אין קטגור נעשה סגור', זה בא 'להודיע' שאהרן עצמו לא חטא, וכל מה שמביא קרבן עגל לחטאת הוא בעבור בני ישראל. ולפי זה מובן גם מדוע אהרן הביא את העגל לקרבן חטאת, כי הוא הרי לא חטא, ואין שיך אצלו 'קטגור נעשה סגור', אך בני ישראל הביאו את העגל לעולה, מפני שחטאו ואינם יכולים להביא עגל לחטאת. (זרע שמשון פרשתינו אות א)

שיחה מיוחדת שאסור להתיר
 מומלץ לשמוע את השיחה הנדירה
 של הגאון רבי אברהם חיים שציגל שליט"א
 במערכת 'קול זרע שמשון'
 02-80-80-600 שלוחה 1-1-5

ברכת המהבר מתוך הקדמת הספר

הוצאת הגליון והפצתו לזכות

ציוונו הבנו	צרכיך והצלחה	ציוונו הבנו
שרה שרון בת סופיה	דניאל אורי בן רגילה מלכה	מורדכי בן רחל הכהן
ציוונו הבנו בקיבוץ ממש מתוך אושר ושמחה	סוכה לשש ברכה והצלחה בכל ימינו ושלמות ועיסוק השבוע	לבריאית הנח ויחפיש ציוונו הבנו בקיבוץ ארבת נחיר וראת שמים ומים

פניני שמשון

פנינים ורעיונות ככתבם וכלשונם

הטעם שבשבת אפלו עמי הארצות מתיראים לשקר

ישראל נקראו 'זרע אמת', לפי שהם תחת ממשלת הקדוש ברוך הוא, דכתיב (ירמיה י, י) 'זה' אלקים אמת'. ולפי שישראל הם 'זרע אמת', לכך נקראו בשם יעקב, שמדתו אמת, דכתיב (מיכה ג, ב) 'תמן אמת לייעקב'. ולמה לייעקב נתן לו האמת, לפי שמכר העולם הזה לעשו בשביל העולם הבא, שהוא אמת, והעולם הזה הוא שקר.

ומטעם זה נתן לשומרי שבת נחלת יעקב דוקא, בדכתיב (ישעיה נח, יד-טז) 'אם תשיב משבת וכו', אז תתענג על ה' וכו' והאכלתיך נחלת יעקב אביך', לפי שמדת השבת היא 'אמת', כי כן חתם הפסוק (בראשית ב, ג) 'כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלקים לעשות', סופי תבות 'אמת'. ועוד, שהשבת היא רמז ליום שכלו שבת (ראש השנה לא, א), שהוא אמת.

וזהו הטעם דאמרינן בפרק ד' דדמאי (משנה א), דאימת שבת על עמי הארצות, שמתיראים לעבר עברה ולשקר בשבת יותר מבהל, ועין שם בפרוש הרב עובדיה מברטנורא. וקשה, דהא עינינו הרואות שעושים כמה עברות אחרות בשבת, ועוד, כי אין עם הארץ חסיד (אבות פרק ב משנה ה). אלא לפי שמדתו של שבת היא האמת, כמו שאמרנו, משום הדין שבו תלוי כל סוד השבת. (אות ה)

הטעם שמברכים על הרעה ברוך דין האמת

ואם תאמר, אם כן, שכל הרעות הבאות עלינו הם לטוב לנו, למה מברכין על הרעה דין אמת, הנה לנו לברך אף על הרע 'הטוב והמטיב', וכפשוטו דמתניתין דסוף פרק ט' דברכות (נר, א), חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה, וכסלקא דעתין דהתם בגמרא (ס, א). ויש לומר, דאם היה אומר 'הטוב והמטיב' על הרעה, היה נראה כמי שאומר שלפי חטאיו היה צריך ענש יותר, ואמרינן בפרק ג' דברכות (יט, א), דלא לבעי ליה לאיניש לומר הרבה חטאתי לפניך ולא נפרעת ממני אהד מני אלה, דהוי פותח פיו לשטן וכו'. ולכן מברך 'דין האמת', דמשמע שמה שבא עליו היה דין אמת, שכן היה חייב לפי עוונותיו, וכבר נגמר דינו. (אות ד)

תורת חיים

פנינים מתורתו של האור החיים הקדוש - הרה"ק רבי חיים בן עטר נלב"ע ט"ו תמוז תק"ג

פרוש ה'אור החיים' השוה לפרושו של הזרע שמשון'

ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעלה תמימים והקרב לפני ה': (ט, ב)

רבנו ה'אור החיים' זלה"ה, מביא כאן פרוש שוה לפרושו של רבנו הזרע שמשון' זלה"ה (הובא במדור תורת שמשון), ושני נביאים התנבאו בסגנון אחד. ה'אור החיים' מפרש: שעל כן כתוב כאן 'קח לך', כי בא להורות שלא עשה אהרן את העגל בכונה, ולא טעה אחריו חלילה, אלא שבא הדבר לידו בלא כונה ובלא מחשבה רעה, ועל כן דוקא הוא יכול להתכפר בעגל בן בקר לחטאת וזהו 'קח לך', מה שאין כן בני ישראל לצד מעשיהם בעגל שהיו בבחינת מזידין, לא יוכלו להתכפר בעגל בן בקר, כי הוא אצלם הדבר בבחינת 'אין קטגור נעשה סניגור'. [וראה לעיל בעמוד א' [מדור תורת שמשון] דברי רבנו הזרע שמשון' באריכות בענין זה].

האדם צריך לחשב כל העת כאלו עומד לפני ה'

ויקחו את אשר צוה משה אל פני אהל מועד ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני ה' ויאמר משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה': (ט ה-ו)

רבנו ה'אור החיים' זלה"ה מדייק: מדוע כתוב בפסוק הלשון 'לפני ה'', ולמה לא נכתב הלשון 'לפני אהל מועד'. ומבאר שבא הדבר ללמדנו, שהם הכינו את עצמם בערך השלמות והמשפך לעמד לפני ה', וזה בחינת השגת השלמות, כמאמר דוד המלך 'שוייתי ה' לנגדי תמיד', כי אין ישיבת האדם ותנועותיו כשישיבתו לפני מלך, וכל שכן לפני מלך מלכי המלכים, ועתה כשעמדו לפני ה', אכן הכינו לבם ונפשם לך. ומבאר ה'אור החיים' זלה"ה, שזה גם כנות משה בפסוק שלאחריו, שאמר לבני ישראל: 'זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה'', שהתכונן לומר להם, שתמידי יהיו מחשבים בדעתם פי הם עומדים לפני ה'.

הטעם שאדם שחטא מביא בהמה לקרבן

ויקרב אהרן אל המזבח וישחט את עגל החטאת אשר לו: (ט, ט)

רבנו ה'אור החיים' זלה"ה מפרש דקדוק כוננת הפסוק בדרך זה: חכמינו (ירושלמי מכות פ"ב) אמרו שהנפש החוטאת היתה צריכה למוות, אך ברחמי ה' אמר שייביא קרבן שתקרב במקום נפש החוטא. ועקר מחשבת הקרבן הוא, שייחשב האדם כי הוא היה צריך להקרב, וזה הפרש: 'ויקרב אהרן אל המזבח' שהכין נפשו לזביחה, אך לבסוף עשה את העגל במקומו, לצד רחמי ה', שנתרצה להביא חליפתו. ומוסיף רבנו האור החיים לבאר באפן מפלא: מדוע אכן עשה ה' שיוכל האדם להפטר בקרבן, הרי אין הקב"ה ותרן. ונראה הטעם משום שאין האדם חוטא אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות, ונעשה בהמה, וכשהוא בתשובה הוא עולה ממדרגת בהמה למדרגת אדם, ואין ראוי להמית אדם זה, על החטא שעשה כשהיה בבחינת בהמה, ולכן מביאים בהמה, שהיא דגמת החוטא שהוא היה בבחינת בהמה בעת החטא.

